

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7012/16

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט צ' זילברטל
כבוד השופט א' שהם

העותרת: יפה (פאני) אוחנה

נגד

המשיבות: 1. הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של תשתיות לאומיות
2. נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות תחבורה בע"מ

עתירה למתן צו על תנאי ולמתן סעד זמני

בשם העותרת: עו"ד שחר הררי; עו"ד אור קוטלר
בשם המשיבה 1: עו"ד ליאורה וייס-בנסקי
בשם המשיבה 2: עו"ד דוד כחלון; עו"ד גלית רובינשטיין

פסק-דין

השופט צ' זילברטל:

עתירה המופנית כנגד פרסום תכנית תשתית לאומית מס' 43 (להלן: תת"ל 43 או התכנית) בשל פגמים שנטען כי נפלו בפרסומה. בעתירה נטען לצורך בפרסום התכנית מחדש, כך שהעותרת, ונפגעים פוטנציאליים נוספים, יוכלו להגיש השגות לתכנית, ובצדה הוגשה בקשה למתן צו ביניים שימנע דיון בהשגות לתכנית שהוגשו על-ידי הציבור עד להכרעה בעתירה.

1. תת"ל 43 היא תכנית להרחבת כביש מס' 4 בחלק שבין מחלף הדורים לנחל חדרה, שהוכרזה בשנת 2009 כפרויקט תשתית בעל חשיבות לאומית (לפי נוסחו דאז של סעיף 1 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: החוק)). ביום 23.5.2016 נמסרה הודעה בדבר העברת תת"ל 43 להערות הוועדות המחוזיות ולהשגות הציבור; ביוני 2016 פורסמה התכנית בעיתונות, וביוולי 2016 פורסמה בילקוט הפרסומים.

בהתאם, ולפי סעיף 76ג(8) לחוק, המועד האחרון להגשת השגות נקבע ליום 11.8.2016.

2. העותרת בעלת זכויות במקרקעין הכלולים בגוש 8016 חלקה 364 (להלן: המקרקעין), שלטענתה נכללים בגדר התכנית על-פי הוראותיה והתשריט שצורף לה, אך לא נכללו בפרסום האמור בעיתונות ובילקוט הפרסומים. המשיבה 2, נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתית תחבורה בע"מ, היא יוזמת תת"ל 43; והמשיבה 1 היא הוועדה הארצית לתכנון ולבנייה של תשתיות לאומיות.

3. בא-כוחה של העותרת מייצג בעלי מקרקעין נוספים שהגישו השגות לתכנית. במסגרת זו, הוא פנה ביום 8.8.2016 למשיבה 1, וביקש הארכת מועד להגשת השגות מן הטעם שחלק מן החלקות המצויות בתחום התכנית לא צוינו בפרסום בעיתונות (לרבות מקרקעי העותרת). המשיבה 1 העניקה לבא-כוח העותרת ארכה של שבוע ימים להגשת ההשגות. ביום 18.8.2016 השיבה המשיבה 1 לעניין הטענות בדבר הטעויות שנפלו בפרסום, וצינה כי החלקות שפורטו בהוראות התכנית אך לא בפרסום, נכללו בהוראות התכנית בטעות, וכי אותן חלקות אינן כלולות בשטח התוכנית – אלא אך גובלות בשטחים הרלוונטיים לתכנית.

4. ביום 18.8.2016 הגיש בא-כוח העותרת השגות בשם מתנגדים שונים. יוער, כי בשלב הזה בא-כוח העותרת טרם קיבל עליו את ייצוגה, ועל כן לא הוגשה השגה מטעמה. ההשגות, יחד עם הערותיהן של הוועדות המחוזיות והאזוריות, היו קבועות לדיונים בפני חוקר, כשהדיון האחרון היה קבוע ליום 11.9.2016. בא-כוח העותרת קיבל עליו את ייצוגה רק ביום 5.9.2016, וביום 8.9.2016 הוגשה העתירה דנא, כשלצדה בקשה דחופה לצו ביניים במעמד צד אחד, שימנע את המשך הדיון בהשגות.

5. להשלמת התמונה יצוין, כי הבקשה למתן צו ארעי במעמד צד אחד נדחתה ביום 8.9.2016, והעותרת התבקשה להודיע אם בנסיבות העניין, נוכח מועד הדיון לשמיעת ההשגות, היא עומדת על הבקשה למתן צו ביניים. העותרת הודיעה כי היא עומדת על בקשתה זו, בעתרה למתן סעד זמני חלופי ולפיו לא תתקבלנה החלטות בהשגות, ולא יימשכו הליכי אישור התכנית עד להכרעה בעתירה.

6. לגוף העתירה, טוענת העותרת כי נפלו פגמים בפרסום התכנית היורדים לשורש העניין ומצדיקים את ביטולה, ולמצער מחייבים את פרסומה מחדש כך שיתאפשר לה ולנפגעים פוטנציאליים נוספים להגיש השגות לתכנית. נטען כי קיים חוסר התאמה בין

הפרסום בעיתונות לבין הוראות התכנית, וכי בהתבסס על הפסיקה, לפרסום התכנית חשיבות מהותית, והוא מהווה תנאי הכרחי למימוש זכות הטיעון וההתנגדות. לדידה של העותרת, בשים לב לתשריט ול"קו הכחול" המסמן את גבולות התכנית, המקרקעין שלה נכללים בגדר התכנית, ולא הופיעו בפרסומים.

7. בהתאם להודעה המתוקנת של העותרת בנוגע לסעד הזמני שהתבקש, הגישו המשיבות תגובות לעניין צו הביניים, שכללו התייחסות גם לעתירה גופה.

המשיבה 1 טענה כי יש לדחות את העתירה על הסף בהיותה עתירה מוקדמת. נטען, כי הטענות המועלות בעתירה והנוגעות לפגמים בפרסום ביחס למקרקעי העותרת (כמו גם לגבי חלקות נוספות), הועלו בפני החוקר על-ידי בא-כוח העותרת במסגרת ההשגות שהגיש ביום 18.8.2016 מטעמים של מתנגדים אחרים. נטען כי עתה, לאחר שהסתיימו הדיונים בהשגות, מגבש החוקר את המלצותיו אשר יובאו בפני ועדת המשנה להשגות של המשיבה 1, אשר תכריע בהשגות ותקבל החלטה בדבר העברת התכנית לאישור הממשלה (לפי סעיף 76ג(9) לחוק). במסגרת זו, נטען, תכריע המשיבה 1 אם החלקות שבמחלוקת מצויות ב"קו הכחול" של התכנית, אם לאו – בשים לב לכך שיזם התכנית טען בפני החוקר כי הן אינן מצויות בתחומו של הקו ועל כן יש לתקן את הוראות תת"ל 43 בהתאם. נטען, כי הנושא טרם הוכרע במוסדות התכנון, ומשכך יש להמתין להכרעה בטרם יידרש לכך בית משפט זה. כן הוער, כי בעוד שטבלת הגושים והחלקות בהוראות התכנית (בהן מופיעות החלקות שבמחלוקת, לרבות המקרקעין של העותרת) נעשתה באמצעות תוכנה ממוחשבת, פרסום רשימת הגושים והחלקות בעיתונות וברשומות נעשה בהתבסס על דו"ח מודד שהוא מדויק יותר.

המשיבה 2 טענה אף היא שיש לדחות את העתירה, הן בשל היותה מוקדמת והן לגופה, כשלטענתה, יש להמתין לסיום הליכי התכנון. המשיבה 2 טענה עוד, כי המקרקעין כלל לא נכללים בתחומי התוכנית, וכי הם נכללו בהוראותיה בשל טעות בתוכנה הממוחשבת המיועדת לכך, ומן הטעם כי הם גובלים בשטח התכנית ובשל עובי "הקו הכחול" שלה; וכי כך נקבע בחוות דעת של מודד מוסמך (נספח 24 לתגובת המשיבה 2). לכן, לשיטת המשיבה 2, לא נפל פגם בפרסום התכנית, ואף אם קיים פגם הוא אינו יורד לשורש העניין ואינו גורם נזק לעותרת או לציבור; וכי ממילא בנסיבות בהן המקרקעין כלל לא כלולים בתכנית, נשמטת עילת העתירה והסעד המבוקש בה הוא תיאורטי. עוד נטען, כי לא נפל פגם של ממש בזכות הטיעון של העותרת, כאשר הלכה למעשה, מטעמים של משיגים אחרים המיוצגים על-ידי בא-כוח העותרת, הוצגו בפני החוקר גם טענותיה של העותרת בדבר הפגם שנפל בפרסום.

8. העותרת ביקשה שיותר לה להשיב לתגובות המשיבות. לאחר עיון בבקשה זו איני סבור שיש מקום להגשת תשובה לתגובות, מה גם שאין בתוצאת ההליך דנא כדי לנעול את דלתה של העותרת מפני הליכים נוספים בעתיד, ככל שיהיה לכך מקום.

9. דין העתירה להידחות.

אכן, התגלה חוסר התאמה בין פרטי המקרקעין שהופיעו בפרסום התכנית, לבין אלו שנכללו בהוראותיה, ועל כך לא חלקו גם המשיבות. אין חולק גם כי העותרת עצמה לא הגישה השגה על התכנית ולא הופיעה בפני החוקר. עם זאת, נראה כי טענותיה, המובאות בעתירה דנא הוצגו בפניו בצורה זו או אחרת, אף אם מפי נפגעים פוטנציאליים אחרים המיוצגים על-ידי בא-כוחה, כך שדומה כי המידע המצוי בפני הרשות בעניין הוא מלא. מעיון בתגובת המשיבה 2 אף נראה כי היא התייחסה לטיעונים שהועלו לעניין חוסר ההתאמות בין הפרסום לבין הוראות התכנית במהלך הדיון בהשגות בפני החוקר, לרבות התייחסות ישירה למקרקעי העותרת (נספח 22 לתגובת המשיבה 2). בנסיבות אלו, בהן ההליך התכנוני טרם הושלם, כאשר בפני החוקר מצויים כלל הטיעונים, והוא עתיד לגבש המלצותיו ולהביאן בפני ועדת המשנה להשגות, דומה כי העתירה דנא היא מוקדמת, ואין מקום להידרש אליה בשלב זה (ראו למשל: בג"ץ 5307/12 מועצה מקומית זכרון יעקב נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה, פסקה 9 (22.8.2012); בג"ץ 653/14 א.ס.י.ב. אחזקות בע"מ נ' הוועדה הארצית לתשתיות לאומיות משרד הפנים, פסקה 6 (18.5.2014)). זאת, גם בשים לב לעמדת המשיבות כי מקרקעי העותרת כלל לא מצויים בתחום התכנית. אם טענה זו אכן תתקבל, ייתכן שטיעוניה של העותרת לא יהיו עוד רלוונטיים בסיום ההליך התכנוני, כך שהצורך בביקורת השיפוטית עשוי להתייטר.

10. העתירה נדחית, אפוא, וממילא נדחית עמה גם הבקשה למתן צו ביניים. העותרת תישא בהוצאות כל אחת מהמשיבות בסך 5,000 ש"ח.

ניתן היום, י"א בתשרי התשע"ז (13.10.2016).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט